

29 菜瓜糜

天氣若一下熱，
Thinn-khì nā tsit-ê juah,

我就會數念阿媽煮的菜瓜糜。
guá tō ē siàu-liām a-má
tsú ê tshài-kue muê.

彼款的芳味恰清甜，
Hit khuán ê phang-bī kah
tshing-tinn,

是我按怎煮都煮無路來的。
sī guá án-tsuánn tsú to
tsú bô-lōo-lâi ê.

每一遍若食著菜瓜糜，
Muí tsit piàn nā tsiáh-
tiòh tshài-kue-muê,

阿媽佇灶跤摸鼎煮糜的形影，
a-má tī tsàu-kha bong
tiánn tsú muê ê hîng-iánn,

又閣會浮現佇我的目睷前。
iū-koh ē phû-hiân tī guá ê
bák-tsiu tsîng.

阮阿媽是佇我讀大學的時陣過身的，
Guán a-má sī tī guá thák
tāi-hák ê sī-tsūn kuè-
sin--ê,

伊食到九十外，
i tsiáh kàu káu-tsáp guā,

算是長歲壽。
sng sī tng huè-siū.

庄裡的人攏講伊誠勢，
Tsng--lí ê lāng lóng kóng
i tsiānn gâu,

因為阿媽雖然目睷青盲，
in-uī a-má sui-jiân bák-
tsiu tshenn-mê,

猶毋過便若有枊仔，
iáu-m̄-koh piān-nā ū kuái-
á,

較遠的所在伊嘛有法度通去。
kiah hng ê sóo-tsāi i mā ū
huat-tōo thang khì.

厝前厝後用摸的，
Tshù-tsîng tshù-āu iōng
bong--ê,

無論是煮食、洗衫、款內底，
bô-lūn sī tsú-tsiáh, sé-
sann, khuán lâi-té,

甚至是對嘉義的鹿仔草坐車來高雄
看阮，
sīm-tsì sī uì Ka-gī ê Lók-
á-tsháu tsē tshia lâi Ko-
hiông khuànn guán,

逐項伊都做甲好勢溜溜，
tāk hāng i to tsò kah hó-
sè liu-liu,

毋免序細煩惱。
m-bián sī-sè huân-ló.

細漢的時陣，
Sè-hàn ê sî-tsūn,

我上愛轉去草地，
guá siōng ài tng-khì
tsháu-tē,

佇阿媽的身軀邊綴前綴後，
tī a-má ê sin-khu-pinn
tuè-tsing-tuè-âu,

聽伊講囡仔古恰一寡人情世事。
thiann i kóng gín-á-kóo
kah tsit-kuá jîn-tsing sè-
sū.

逐工透早伊攞會托一支枋仔，
Ták kang thau-tsá i lóng ē
thuh tsit ki kuái-á,

行過竹林仔跤彼間三片壁的五營廟，
kiānn-kuè tik-nâ-á-kha hit
king sann phinn piah ē
Gōo-iānn-biō,

去園裡割兩條菜瓜轉來煮。
khì hng--lí kuah nng tiâu
tshài-kue tng-lâi tsú.

伊雖然無看著，
I sui-jiân bô khuann-tiōh,

毋過伊誠清楚佢位有圳溝、
m̄-koh i tsiānn tshing-tshó
tó-uī ū tsùn-kau,

佢位有糞堆，
tó-uī ū pùn-tui,

佢幾條菜瓜已經會當挽矣。
tó kuí tiâu tshài-kue í-
king ē-tàng bán --ah.

割落來的菜瓜藤，
Kuah lōh-lâi ē tshài-kue-
tîn,

愛用玻璃斫仔承菜瓜水。
ài iōng po-lê kan-á sîn
tshài-kue-tsuí.

信觀音佛祖的阿媽食菜，
Sìn Kuan-im Pūt-tsóo ē a-
má tsiáh-tshài,

伊的食食較簡單，
i ē tsiáh-sit khah kán-
tan,

三頓攞用菜瓜煮拷頭糜配薤菜，
sann tng lóng ing tshài-
kue tsú khó-thâu-muê phuè
ing-tshài,

閣一个菜脯炒蔭豉仔來配就準算。
koh tsit ē tshài-póo tshá
im-sinn-á lâi phuè tō
tsún-sng.

阮遮的囡仔若有轉去，
Guán tsia-ê gín-á nā ū
tng--khì,

伊驚阮食袂落去，
i kiann guán tsiàh bē
lòh--khì,

就會加煎幾粒仔鴨卵，
tō ē ke tsian kuí-liáp-á
ah-nng,

開麵羹罐頭予阮配。
khui mī-thi kuàn-thâu hōo
guán phuē.

阿媽上疼孫，
A-má siōng thiànn sun,

人予伊的四秀仔伊攏毋甘食，
lâng hōo i ê sì-siù-á i
lóng m̄-kam tsiàh,

儉佇竹籃仔內底等阮轉去。
khiām tī tik-nâ-á lāi-té
tán guán tng--khì.

有當時仔園傷久，
Ū-tang-sī-á khng siunn kú,

餅攏潤去矣，
piánn lóng jūn--khì --ah,

阮嘛全款食甲咂咂叫，
guán mā kāng-khuán tsiàh
kah tsáp-tsáp-kiò,

彼款予阿媽疼痛的感覺就是上好食
的滋味。
hit khuán hōo a-má thiànn-

thàng ê kám-kak tō sī
siōng hó-tsiàh ê tsu-bī.

後一擺轉去草地，
Āu tsit pái tng-khì tsháu-
tē,

是我考牢大學的時，
sī guá khó tiâu tāi-hák ê
sī,

阿媽誠歡喜又閣煩惱，
a-má tsiānn huann-hí iū-
koh huân-ló,

伊共我講：「哪會遮才情閣考牢大
學！
i kā guá kóng: “Ná ē tsiah
tsāi-tsing koh khó tiâu
tāi-hák!

按呢恁老母又閣愛加拖幾若年！
Ān-ne lín lāu-bú iū-koh ài
ke thua kuí-nā nī!

你若會當較早趁錢，
Lí nā ē-tàng khah tsá
thàn-tsinn,

恁老母就袂遐艱苦矣。」
lín lāu-bú tō bē hiah kan-
khóo --ah.”

阿媽對貼身的荷包內底共伊儉誠久
的私奇錢擲出來予我，
A-má tuì thiap-sin ê hā-
pau lāi-té kā i khiām
tsiānn kú ê sai-khia-tsinn
jīm tshut-lāi hōo --guá,

雖然我的喙咧笑，
sui-jiân guá ê tshuì teh
tshiò,

猶毋過目屎煞一直輾落來。
iáu-m̄-koh bàk-sái suah it-
tít liàn lóh-lâi.

無偌久，
Bô-guā-kú,

阿媽彼雙若親像罩霧的目睷，
a-má hit siang ná tshin-
tshiūnn tà-bū ê bàk-tsiu,

就佇睷眠當中，
tō tī khùn-bîn tang-tiong,

永遠瞞去矣。
íng-uán kheh--khì --ah.

我咧想，
Guá teh siūnn,

無定著是菜市仔賣的菜瓜恰阮阿媽
種的無全，
bô-tiānn-tiòh sī tshài-
tshī-á bē ê tshài-kue kah
guán a-má tsing ê bô-kāng,

抑是阮阿媽有園步，
iáh-sī guán a-má ū khng-
pōo,

抑無，
iáh bô,

哪會按怎煮就煮袂出記持中的清甜？
ná ē án-tsuánn tsú tō tsú
bē tshut kì-tī tiong ê
tshing-tinn?

予我到今猶咧數念阿媽煮的彼款滋
味。

Hōo guá kàu-tann iáu teh
siàu-liām a-má tsú ê hit
khuán tsu-bī.